

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Statsministeren (Hans Hedtoft): Jeg har den ære for det høje ting at fremsætte et forslag til lov om bemyndagelse for Færøernes landsstyre til ekspropriation af grunde til anlæg af sygehuse i Tverå og Thorshavn. Ved loven af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre er der jo givet nærmere regler om, hvilke sager og sagområder der kan henføres under hjemmestyret som færøske særansættelser, og i den til loven henhørende A-liste er nævnt: „Ekspropriation til særformål“. Nu er imidlertid sygehushæsenet ikke overtaget af hjemmestyret, og man er derfor gået den vej, at lagtinget har formet og enstemmigt vedtaget et forslag til rigslov, som hjemmestyret derefter har anmodet regeringen om at søge gennemført som rigslov. Det er dette forslag, der nu forelægges.

Med hensyn til selve lovens indhold mener jeg ikke, der kan være nogen tvivl om, at den er nødvendig. Det gamle sygehus i Tverå var allerede sat på finansplanen i 1938, og det må hurtigst muligt erstattes med et nyt. Det er ikke store byggeplaner, der arbejdes med i denne forbindelse, men det kan være nødvendigt for at skaffe en egnet og passende grund, at der gives mulighed for ekspropriation. For Thorshavns vedkommende tiltrænges der udvidelse af den plads, der nu er i Dronning Alexandrinehospitalet, og etablering af nye afdelinger. Hvorledes og i hvilket tempo sådanne udvidelser og etablering af nye afdelinger skal foregå, er endnu ikke klart, og der må fra rigsmyndighedernes side tages fornuddent forbehold om deltagelse i forhandlingerne herom. Men også i dette tilfælde skønnes det nødvendigt, at der skaffes hjemmel for eventuelt at kunne foretage ekspropriationen af den nødvendige grund.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale forslaget til vedtagelse.

Justitsministeren (Busch-Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje af 11. april 1916.

Det lovforslag, som jeg herved har den ære at fremsætte for det høje ting, falder i to hovedafsnit, hvoraf det første omfatter udvidelse af antallet af dommere i landsretterne, medens det andet omfatter forhøjelse af de gældende satser for vederlag og rejsegodtgørelser til nævninger og domsmænd, vidner, syns- og skønsmand samt sø- og handelskyndige medlemmer af landsretterne og underretterne.

Hvad angår den foreslåede udvidelse af dommerantallet i landsretterne, skal jeg bemærke, at der, som det nærmere fremgår af de til lovforslaget knyttede bemærkninger, i de senere år er sket en meget betydelig stigning i antallet af de sager, der er blevet indbragt for landsretterne, en stigning, som dels skyldes de særlige sager om landsforræderi m. v., og dels de ordinære retssager.

Den store stigning af de ordinære sager — altså bortset fra landsforræderisagerne — må efter de foreliggende oplysninger anses at være af varig karakter.

Den stærke stigning i sagsantallet ved landsretterne har medført, at der i landsretterne har måttet konstitueres et betydeligt antal dommere, hvorved landsretterne er kommet i den såvel for retsplejen som for befolkningen uheldige situation, at der ikke er et tilstrækkeligt antal faste dommere til de enkelte afdelinger.

Hvad angår de foreslåede ændringer i vederlag og rejsegodtgørelser til nævninger og domsmænd m. v., skal jeg bemærke, at det på grund af den i samfundet skete pristigning har været nødvendigt ved tekst-anmærkning til finansloven at skabe hjemmel for forhøjelse af disse vederlag fra oprindelig 4 kr. til 8 kr. og senest til 16 kr. pr. dag, ligesom rejsegodtgørelserne er forhøjet noget. Denne ordning foreslås nu gjort permanent. De grunde, der har ført hertil, gør sig med samme styrke gældende med hensyn til vederlag m. v. til vidner, syns- og skønsmand og sø- og handelskyndige medlemmer af retterne, hvorfor der for alle disses vedkommende foreslås en forhøjelse, der i det store og hele vil andrage en fordobling i forhold til de nugældende satser.

Idet jeg iøvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, anbefaler jeg dette til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Første næstformand (Arnth Jensen): Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, for at han kan fremsætte to tidligere anmeldte lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ned-sættelse af en kommission til undersøgelse af forholdet mellem faglærtes og ufaglærtes arbejdsområder og skal i tilknytning hertil gøre nogle bemærkninger som begrundelse for lovforslagets fremsættelse.